

# Meie Matsi

piirre-ja naljalaulud.



№ 348.

Meie Matsi

Pilke ja nalja laulud.



Kirjastuse ühisus „Teadus“.

Ar 90.6

Meie



137585<sup>x</sup>

Trükitud  
W. Ehrenpreis'i  
trükikojas  
Tallinnas.



## Kas tunned maad?

Kas tunned maad, kus rendiolud  
On korratumalt segased  
Ja wõimumeeste paksud kolud  
Ja paksud kõhud raswased:  
See on see maa, kus kubjanuut  
On rahwa turjal tansinud.  
Sest laulan nüüd ja ikka ka:  
See maa on kuulus kubjanuudiga.

Kas tunned maad, kus mõisamajad  
Kõik haljad künkad ehiwad —  
Ja äärepoolsed raba-rajad  
Meid talupoegi toidawad:  
See on see maa, kus hirmu sees  
Kõik kummardawad „saksa“ ees.  
Sest laulan nüüd ja ikka ka:  
See maa on sakste tubli söödamaa!

Kas tunned maad, kus paganateks  
Saab hüütud pärisrahvast weel?  
Meil ainsaks hinge peastijateks  
On alandlik ja orja meel . . .  
See on see maa, kus mütsita  
Peab kõnelema herraga.  
Sest kardan nüüd ja ikka ka —  
Ja ilmun herra ette mütsita . . .

Kas tunned maad, kus waimuwalgus  
Saab rahwal kurjalt keelatud —  
Ja iga uuenduse algus —  
Ju bakatusel häwitud:  
See on see maa, kus põllupank  
Weel talurahwal liiga ränk.  
Sest kaeban nüüd ja ikka ka:  
Ma „ijamaal“ pean maata olema!

Kas tunned maad, kus tööde palgad  
On puudulikud, odawad —  
Ja herrasmeeste kepp ja malgad —  
Nii ähwardawalt kõiguwad . . .  
See on see maa, kus minu häll  
Kord kiikus mõisawäljadel.  
Siin jändan, töötan igal päewal ma —  
Ja füiski — wiisalt wõitlen näljaga.



## Isamaa laul.

Isamaa kurwalta pinnalta paistab  
Kodu meil aurawa tubana;  
Isamaa wõlwilta suitsupilw katab  
Wilkuwad koidudgi ööga.  
Oh nuta, nuta sa,  
Närtfinud ja kolletanud eestlaste maa!

Püüsipauk kõledalt kõrwu meil kostab,  
Kustutab wiimase lootuse.  
Wihinal nuutide winguw hüüd kajab,  
Kui meile tungiwad libasfe.  
Oh nuta, nuta sa,  
Närtfinud ja kolletanud eestlaste maa!

Walwamas kasak ja dragunid ratsa —  
Mööda maad liikumas lennula . . .

— — — — —

Oh nuta, nuta sa . . .



## Metsad kaowad.

Metsad kaowad silmanähes,  
Hinnad tõuswad kõrgele,  
Sest et tarwitus on tõusnud  
Wiimsel ajal jõudsasti.

Wõfastik nüüd raiutakse  
Puhas peksuwitjadeks,  
Wanem mets kõik wõetakse  
Wõllasteks ja ristideks.

Metsad kaowad silmanähes,  
Hinnad tõuswad kõrgele,  
Kui ei tule ruttu lõppu  
Wabaduse-ajale . . .



## Raske seisukord.

Kõik põrgu waik' ja kurat unes,  
Ja põrgu parsil paganad  
On hooletumalt pikutamas —  
Ja nobedasti norskawad.

Ehk iga tund küll inimesi  
Maailmast teele saadeti,  
Kuid siia juba mitmel tunnil  
Ei ilmun'd enam ainustgi.

See pole ime, sest et waeseid  
Seal suurel hulgal surmati,  
Kes ilmas palju waewa nägid,  
Need saiwad taewa muidugi.

Ra imet sünnib ju: Kõrd teate  
Meil telegrahw tõi Warsfawist,  
Et terwe päewa jooksul polnud  
Seal ainukestgi surmamist.

---

Reskööfel wastu põrgu akent  
Seal korraga üks koputas.  
Laišk põrguwahst siis wastu tahtmist  
Maast üles ennast kangutas.

„Res on?“ ta küsis aigutades  
Ja unest roidun'd healega.  
Beal wastas õuest: „Teie tuttaw —  
Suur parun Bergbud Baltimaalt.“

„Haa, sina ise!“ kostis kurat,  
„Kuid sind me siin ei tarwita“ . . . .  
Siis wõimumehe meel löi nukraks:  
„Oh kubu pean ma minema!“

*Mürgioja järele.*



## Sügise märgid.

Juba kafe ladwalt lehed lang'wad,  
Kõle tuul käib üle isamaa:  
Aasta jooksul, manifest kord hüüdis,  
Wiimseid aegu tahtis lõpeta'!  
Kraaksudes seal tõtwad kaarnaparwed —  
Üle närtsin'd kodumaa;



Kuulda ainult mustasaja sarwed —  
Wabaduse idusid nad tahtwat lämmata . . .  
Külmad põhjatuuled andwad hoogu  
Surma kaafatoowa tormile ;  
Salaline aimdus täidab iga hinge:  
Tulemas on pime sügise.

*Mitte Koidula järel.*



## Nõuanded.

Ära oma jalgu  
Lumest pubasta —  
Lund ei ole kauaks,  
Ise sulab ta.

Ära haige juurde  
Arsti kutsugi,  
Sest et inimene  
Sureb muidugi.

Ära puutu lehes  
Walitsusesse —  
Muidugi leht juba  
Rinni pandakse.

Ära hoia kodus  
Püssa, pommisi —  
Läbiotsimine  
Tuleb samuti.



## Küla-kurnajad.

### I. Papi palwe.

Et terwe koguduse töö saaks ainult minu kasuks —  
Ma sajatufi saadaks neile see eest tasuks,  
Et põrgu hirm neil ikka hinges lasuks  
Ja uued aated ilmas neis ei asuks. . .  
Waat' siis mu kari alles jõudsalt kosuks!

### II. Mõisniku mõte.

Kui keegi wagušid mu põllul ajaks  
Ja hinnata mu hooned üles rajaks  
Ja ehitaks nad toredamaks majaks —  
Kuid nimetaks ta ennašt rahwapo jaks,  
Siis koeratalli saab mult elukojaks,  
Ta saadan Sibërisse eluajaks . . .

### III. Ametniku arwamine.

Meid pommitakse imetihti maha,  
Sest meie käes on palju rahwa raha;  
Ei aita muud, kui katsun peasta naha,<sup>!</sup>  
Kas pärašt tulgu hea ehk tulgu paha.  
Ma kaon kui tule paistel sula waha  
Ja Wene piiri jätan selja taba . . .  
Дай Богъ ноги!!!

*Seesama.*



## Miks keegi peksta saab?

(Rahwa laul.)

Oi, oi, oi, oi, hukka lä'eme!  
Miks nii hirmsaft peksta saame?  
Üks sai suure suu pärast,  
Teine targa teo pärast,  
Kolmas kroonukulli pärast,  
Neljas näoka naise pärast,  
Wiies wilets wiina pärast  
(Muidu monopoli pärast),  
Kuues kurja herra pärast,  
Seitsmes suure sule pärast.



## Nuuskuri laul.

Hiilides ja sala käies,  
Läbi mitmelt vulitsalt,  
Leidsin, alewisse jõudes,  
Töölist salaplaanidelt.  
Siin sind, tugew mehekene,  
Ma ei julge tuupida,  
Sirge, kange seljakene,  
Siin sind kardan nuutida.  
Politseis on kongikene

Lõbukohaks minule:  
Seal on piinapõngikene,  
Tööline, ka sinule.  
Selle nurga sulle annab  
Shandarm elukortriks pea,  
Kongi sind weel täna kannab —  
Selle eest ma seisjan hea!  
Seal sind, julge mehekene,  
Julgen juba tuupida,  
Seal sind, sirge seljakene,  
Ma ei karda nuutida.



## Jõulu öö 1905.

Püha öö,

Jõulu öö!

Kõik on maas

Rahu sees,

Madis wõllas ja Mariel haige lapsuke põlwede peal;

Maga sa, wäetike, weel!

Raske öö,

Rahutu öö!

Tulekene

Segane

Wilgub wähe ja kustub pea,

Pimedus pilti toob terwe rea

Läbi walwaja Marie pea.

Mõisa töö,  
Orja töö,  
Oli Madisel,  
Mariel.  
Madis nüüd wõllas,  
Lapsukene haige —  
Waene Marie, kui abita nüüd sa!



## Wabadusewõitleja mõtted.

Warsti saan ehk türmituppa,  
Pea ehk weeren wangikotta!  
Nuuskurid — kelmid — on osawad,  
Shandarmid — waenlased — wäledad,  
Politseimeestel on terawad kõrwad,  
Luurajad silmad ja nuuskijad ninad.  
Nad mind tabawad toasja,  
Nabiwad kinni kamberisja,  
Panewad püside wabele,  
Tassiwad kitsasse kongisse!  
Pea ehk weeren wangikotta,  
Warsti saan ehk türmituppa.

*Mart Mõru.*



## Ajakohane hällilaul.

Kusfu, kusfu, mu pojuke,  
Uinu wäike hällikeses,  
Kätkis wõrsuja wõsuke!  
Laulan sulle äiu-äiu,  
Äiu-äiu kiigutades,  
Et ei wõrsuks ja hundile,  
Ega kaswaks ja karule,  
Ei saaks ilwesele saogiks,  
Et ja sircuksid wõllale,  
Tõuseksid kasuks nuudile,  
Timukale tapaloomaks,  
Kusfu, kusfu, mu pojuke,  
Hällis wõrsuja wõsuke!

*(Rahwalaul.)*



## Waiki, waiki! . . .

Waiki, waiki, suukene!  
Tasa, tasa, keelekene!  
Ära mõtle, meelekene!  
Tardu, mu südamekene!  
Küll ja saad siis kisada,  
Kui saad müüride wabele,  
Nuudimeeste keskele . . . .



## Õösel.

Õö nüüd jõuab jälle  
Segadustega.  
Olen waewalt läinud  
Sängi hingama.  
Ukse tagant kostab  
Wali käskiw heal.  
Hallid mundrid nõudwad  
Sisfelaskmist seal.  
Unerahu kadun'd,  
Ei wõi parata!  
Pead alla andma,  
Wõimuneestel ja!



## Hoia . . .

Hoia oma keelt  
Marjeljese eest:  
See toob wangistust,  
Wa'est ka wõlla wiib!  
Hoia oma jalad  
Käimast müitingul:  
Aru saadaks seda —  
Türmi tiritaks.  
Hoia oma nina

Nuuskamise eest:  
Seda arwatakse  
Märguandmiseks.  
Hoia oma turjal  
Küüru talumast:  
Nüüdsel ajal pommiks  
Seda arwataks. —  
Hoia oma taskus  
Raha talumast:  
Politseis sind tehtaks  
Pangarüüstajaks.  
Ära elust hooli  
Hea asja eest.  
Ainult ennast hoia  
Nagaikameeste eest.



## Üks paigake.

Üks paigake siin ilmas on,  
Kus walitsemas riid ja jonn.  
Kõik, mis nii halb siin ilma peal,  
On pelgupaika leidnud seal.

Kas kalaranda tunned sa?  
.Nii must, nii haisew muutmata:  
Seal läilust, roppust näha saad,  
Mis südant pöörutama a'ab.



Kui kõik sind põlg'wad, wihkawad,  
Kui au ja arm just langewad,  
Kui üür on jäänud maksmata  
Ja korterit ei kusegilt saa —

Siis kalarand weel ilmsiks saab,  
Siis weel üks paik sul üle jääb,  
Kus elada wõid igal a'al  
Doolmädan'd paadi ääre all.

Mõnd' haiswat kohta filmasin  
(Neid on ju üsna küllalt siin);  
Neist parandati mõndagi,  
Ei kalaranda iialgi.

Lõpuks:

Kolmkümmend kop'kat annad käest,  
Saad „sorokunni“ wiinapoest.  
Kuus kop'kat saad sealt tagasi,  
Ei kalarannast iialgi!



## Müts maha!

**K**epiga isand kõndimas käib  
Kõrgemast seisusest olema näib;  
Kui ma kord teid tema korteri wiin,  
Teistjugu pilti näha on siin.

Naine on nutul ja tuba on must,  
Saunameest meelde tuletab just.  
Peremees nõudmas on üüri eest raha,  
Üürniku ees teadku naabrid: müts maha!

\* \* \*

Rõhutatud on meil kondid ja luud,  
Wägiwallaga sulutud suud,  
Waata eesriide taga, siis näed,  
Walitsemas on seal walelikud wäed.

Kuuldub marseljeje, siis kobe: kufs, wait!  
Seal ta ongi, korrakaitseja mait.  
Uulitsal näed neid — kas tahad ehk ei taba,  
Seda pea mäeles, saad aru, müts maha!



## Erelaste marss.

Nüüd üles, üles, kõik erelaste wäed!  
Me tormame töölisteriiki.  
Me kibutame läbi kõik linnad ja maad  
Ja näitame kooti ja nuuti.  
Küll see on tuline erelaste mees,  
Kel tõsine kodanlase süda on sees.

Ei falli meie teisi parteisid,  
Ei ühtegi wastaste juhti,  
Waid orjame kulda ja isandaid,  
Neid kaitstes wehime nuuti.  
Sest juhi koot ja nina ka —  
Me ülem rõem on offata.

Me paneme koodid kargama,  
Siis kaob kõik waenlaste wägi,  
Kui „Naelad“ ja „Sõnad“ neid sõtkumas,  
Siis waob neil „punastel“ weri.  
Kes meist on wahwad wõitlemas,  
Neid politseiwäed on kaitsemas.

*J. Kikajon.*



## Kewadele.

Oh kewade, su kiituseks  
On tuhat laulu loodud,  
Su iluduse tõstmiseks  
Kõik sõnad ette toodud.  
Mis ütlemata jäänud weel,  
On see — et s'ult ka nõnda,  
Kui igalt teiselt headuselt,  
Jäab soowida weel mõnda:  
Sa ehid ilul metsad, maad,

Neid paned õits'ma, leht'ma,  
Kuid meie Miina, Liide — nad  
End' peavad ise eht'ma.  
See eht'mine liig kalliks lä'eb,  
Ja pumpab raha kukrust,  
Sest sagedasti film meil näeb,  
Küll neiu näo peal nukrust.  
Too, kewad', kleidid neidudel',  
Ja kübarad, mis kenad —  
„Siis oled palju armsam meil,  
Sind kiitvad noored, wanad.



## Üks linnake . . .

Üks linnake siin ilmas on,  
Mis rikas nagu Babilon:  
Seal kõik need korratused koos,  
Mis teistes ammu ajawoos . . .

Kui püüad selle linnaga  
Sa wähe teisi wõrrelda,  
Siis leiad päise päewa a'al  
End nagu muinasjutu ra'al . . .

Mis teises linnas uulitsad,  
Ei tea, kuis neid seal nimetad.  
Sest igal ajal peaksid ja  
Seal sõitma — õhulaewaga . . .

Neid täidab talwel lumehang,  
Siis istu kodus nagu wang! . . .  
Reksjuwel tuiskab tolmu=kiht,  
Et filmist kaob reifusihht . . .

Kuid kangem wõimus kewadel  
Ning soperikkal sügisel!  
Siis kuberneril käsul ka  
On kodust minna wõimata . . .

Siis — kui ehk soowid uppuda,  
Ei karda kraawi kukkuda —  
Wõid seda just, kui ihaldad,  
Ka teha — keset uulitsat . . .

Seal tuled öösel wilguwad,  
Kui kiisu=filmad pilguwad,  
Nii palju waewalt walgust näed,  
Et — kukerpalli kraawi lä'ed . . .

Kus on see linn, kus on see koht,  
Kus nõnda hiilgaw hädaoht? . .  
Eks lugeja wõiks aimata,  
Et laul ei tabtnud laimata! . . .



## Meil aia ääres tänawas . . .

Meil wallamaja wärawas —  
Küll hirmus oli see:  
Kui pekseti seal kümnesi —  
Ja walu übine! . . .



### Kaks.

(Kewade laul.)

Ei kewadest meil rääkida  
Weel kuigi palju tohi,  
Ehk tulnud küll ju kewade  
Ja tärkan'd mullast rohi!  
Ei soowi seda kuulda faks,  
Mis ihkan ütelda —  
Et kewadeid on meil ju kaks,  
Seal pole kahelda!  
Üks kewade, mis tulnud ju,  
Ei seda keela nad;  
Kuid teine noor ja rahutu —  
Nad seda wihkawad.  
Kes julgeb sellest rääkida,  
Neid papgi haugutab,  
Ja herra oma wõimuga  
Neid maha kangutab! . . .



## Panorama.

Narwa linna tähtsamad kohad 3. pildis.

Kes Narwa linnas korra käis,  
See nägi imet siin:  
Kõik kohad joodikuid on täis  
Ja weena woolab wiin. . .  
Uuel turul, Peetriplatši peal,  
Kaklewad ja — norskawad nad seal;  
Sest siis ikka,  
Kui sealt mööda läed,  
Kõnni=teedel pikka  
Wererada näed. . .

Kui juhtub Joa turusse  
„Palutskaks“ minna mahti,  
Siis wahi, kuidas rahwale  
Seal müüdaks' — folgi=prahti. . .  
Turu serwal, reel ehk rattil seal  
Sealiha heinte sees ja peal. . .  
Peoga seal tõstsid  
Põhusegast wõid —  
Ostjad ohtralt ostsid,  
Ahnelt ära sõid.

Sel „rootsi-aegsel“ „loogapuul“,  
 Kes kumardas meid kaua,  
 Tal juhtus, nagu mitmel muul,  
 Et „labingus“ sai haua. . .  
 Siisgi peagi — wana koha peal  
 Kaswis kannust noor — ei liiguta weel seal. . .  
 Sest Joaorus,  
 Kui sealt mööda läed,  
 „Loogapuud“ nii norus,  
 Nagu nutmas näed . . .



## Rahustus.

Nüüd maa on wait, kõik linnud unes,  
 Jõe kohin kuuldub waewalt weel,  
 Sealt eemalt salgakene tuleb,  
 Neil keskel — mees — lä'eb jurma teel.  
 Nüüd paigale on jõudnud nemad —  
 Pauk! — Kõlab wäike karjatus!  
 Kõik jälle rabus, nii kui enne.  
 Mis sündis? . . . Oli rahustus! . . .





## Naroowa kiituseks.

Sisfejuhatuseks.

**N**alja toome täna Narwast,  
Nagu seda mujal harwast' . . .  
Nalja on ju wabest waja:  
Muidu ilm on — leinamaja . . .

Olgu elu rõhuw, raske,  
Siisgi naljatada laske! . . .  
Nali lasseb naeru lahti,  
Lõbu leiab jälle mahti . . .

Leinajaid ehk leegionid —  
Trööstigu neid naljatoonid!  
Naergu ka, kel' süda nutab,  
Pisar põskedele ruttab . . .

Naerge siis, kui walu rõhub,  
Õhulosfid ära lõhub! . . .  
Naerdes saatust parastage,  
Wõitluses end karastage! . . .

Nõnda on ka Narwa nali  
Silitaw ja siiski wali:  
Armetumalt „hagu“ saawad,  
Keda pilked piitsutawad . . .

\* \* \*

Kõik maailm pangu tähele,  
Kui kiiduwäart Naroowa!  
Eks Narwas igaühele,  
See eluhallik hoowa . . .  
Jah, siin on suuri, väikeseid,  
Naroowa toidab kõiki meid!  
Sest, armsad, aega wiitkem,  
Naroowat Narwas kiitkem!

Eks wabrikute wärkijid  
Naroowa ümber aja,  
Ta kudub meile särkijid  
Ja püksa, kellel waja . . .  
Seal töölisti on tuhandeid —  
Naroowa toidab kõiki neid! . . .  
Sest, armsad, aega wiitkem, jne.

Mis mõtleksiwad pagariid,  
Kui jõgi wett ei luba?!  
Pool rohkem jahu sõtkuksid —  
Leib paisuks kõwaks juba,  
See waewaks, haiged hambad, teid. . .  
Naroowa toidab kõiki meid! —  
Sest, armsad, aega wiitkem jne.

Kas meile söömamajadest

Nii „selget“ suppi antaks,  
Kui peale paari „lipsukest“  
Wett katel täis ei kantaks? . . .  
Eks sööjad täna ikka neid —  
Naroowa toidab kõiki meid!  
Sest, armsad, aega wiitkem, jne.

Ka oleksime hoobiga

Pea ilma piimast puha,  
Kui lehma-naised toobiga  
Naroowast wett ei uba . . .  
Kas piimapuudus piinab teid?  
Naroowa toidab kõiki meid!  
Sest, armsad, aega wiitkem, jne.

Ja kudas kaljategijad

Meil keedaksiwad „kwasji“  
Kui „sahariini“ segul' nad  
Naroowast wett ei tassi? . . .  
Sest joome nende terwiseid —  
Naroowa toidab kõiki meid!  
Sest, armsad, aega wiitkem, jne.

Naroowa toru kaudu poeb  
Ka narwalaste kööki.  
Seal „samawaris“ theeks end loob —  
Taft saks ja sant saab sööki . . .  
Ehk küll ta sees on mustuseid,  
Naroowa toidab kõiki meid!  
Sest, armsad, aega wiitkem,  
Naroowat Narwas kiitkem . . .

*Arva.*



## Salmitaguja.

**K**as tunned meest, kes õhtu hilja  
Weel laua ääres higistab,  
Ja wäsimatalt waimuwilja  
Postpaberile paigutab.  
Kas tunned meest, kes tõmbab kella,  
Kus ajalehe toimetus —  
Kuid lootusetu astub wälja —  
Käes waene waimusünnitus.  
Kas tunned meest, kes kopik naelast  
Sai poodis luuletuste eest.  
Nüüd rõemus meel tal oma waewast,  
Ta tänab heldet poemeeft.



## Wait ja waga. . .

**K**ord meil sündis wäike tüli  
„Mõisawanematega.“  
Et mul weidi õigust oli,  
Hakkasin siis waidlema!  
Oh, nüüd süttis nende wiha,  
Minu wastu põlema.  
Tahtsid mulle otša teha,  
Peksupingil sureta.  
Wiimaks hakkasin ma wastu,  
Kui mul surm ju keele peal;  
Wõeti nõuks ju maha lasta —  
Püsjimehed olid seal. . .



## Õigus.

**S**a ütled, et õiguse olla  
Nad meilt ära rööwinud,  
Sa ootad, et jälle ta tuleb  
Ja purustab köidikud,  
Mis ülekohtune käsi  
Me ümber on sidunud.  
Ma kordan, et õigust ei ole  
Meilt kesgi wõtnudgi,

Sest seda meil ei ole olnud,  
Ei anta ka ilmasgi:  
Me peame teda kätte wõitma,  
Ja hoidma käes hoolfasti.

*Mürgioja.*



## Hukkamõistetetu terwitus.

Oh, püüa ennast, põhjatuul,  
Mu armsa juurde kanda,  
Tal' ütle, et mind püssikuul  
Wiis täna rahuranda. . .

*Mart Mõru.*



## Ühe mütsi alla.

Kõik rahwas ühe mütsi alla,  
Nii karjutakse alati:  
Te' koguge, teil hea seal olla,  
Ei ole karta midagi.  
Jah, tõsi on, et ühenduses  
Suur hulk saab seltsis tugewaks.  
Kuid pettus „ühe mütsi“ usus  
Jääb wistist tagajärjetaks.  
Sest ühel peal üksainus mõte,

Ja ühel mütsil ainus meel,  
Kuid hulga käes üks ettevõte  
Saab sada tarkust juurde weel.  
Kui pea on üks, siis ühel ropsul  
Wõib seda maha raiuda,  
Ja ainust mütsi ainsal lopsul  
Wõib peast maha winnata.



## Palwekirjad.

Tabad teada,  
Miks me palwet  
Taewas kuuldaks,  
Aga  
Maa peal mitte —  
Nõnda ruttu:

\*

Waata, — seal ei  
Tarwitata  
Palwekirjasid,  
Ega  
Nõuta neile peale  
Tempelmarkisid.

*K. Sinep.*



## Harilik pilt.

Sõjamehed ratsutawad,  
Kuulipildujad on wäljas,  
Püssipragin, kuulid lend'wad,  
Paljud furnult lang'wad maha.  
Miks nii kurjad näod on nendel  
Ja miks rahwas meeleheitel?  
Hamaa wiist hädaohus?  
Waenlane wiist linna tungis?  
Wale! Waenlast pole näha,  
Sõda sõudemas ei ole!  
Lubamata rahwakogu  
Aetakse laiali.



## Õnnelik krokodil.

*Ainetel.*

Lõunamaa ja lõunaaeg.  
Palaw päike. Püha Niilus.  
Puu all puhkab krokodil.  
Kõht tal täis ja süda rõemus.  
Armas on tal kodumaa,  
Ja ta mõtleb: Oh kui ilus  
Laiselda ja uinuda  
Niiluse ja palmi wilus!  
Siin ei ole muud kui söö,



Joo ja leiba luusje lae.  
 Oh kui hea, et Baltimaal,  
 Pole minu eluase.  
 Lõunaks inimese sõin,  
 Päris tundmata on mure.  
 Eesti-, Liiwi-, Kuuramaal  
 Otskobe nälga sure!  
 Koeragi ei leiaks seal:  
 Wõimumehed — sakjad sõiwad  
 Kõik, mis süüa sünnib seal! . . .



### Wõitlus.

**K**ui sa tahad sõtta minna,  
 Peab püts sul olema,  
 Pütsirohtu tuleb sinna  
 Laial kápul laadida jne.  
 Kui sa astud wõitlusesse  
 Suurte sulemeestega:  
 Wala tindipotti sisse  
 Wähe soola sappiga jne.  
 Koerte karja karistates  
 Koot peab käes olema;  
 Wähestest wõib wõitu saada —  
 Wiska ainult kiwiga jne.



## Kas tunned maad . . .

**K**as tunned maad, kus püfs ja wõllas  
End wabeldawad „türmiga“.

Kus rufukspekstud waene rahwas,  
Weel wõitleb häda, waewaga?

Kas tunned maad, kus rahwa priius  
Saab jalge alla tallatud,

Kus kõrgeid püüdeid, kõrgeid aateid  
Saab surmaga weel nuheldud?

Kas tunned maad, kus üle öö  
Saab teife ilma toimetud,

Kus salakaebtus, sõge laimatus  
Saab taewani weel ülendud?

Kas tunned maad, kus sellepärašt  
Saab külmal' maale saadetud,

Et tõstad heale rahwa kaitseks,  
Ja nõuad wabadušt?

See on see maa, kus elu kibe,

Kus waja walgušt, wabadušt,

Kus wõimumeeste meel on tige,

Kus nõutaks wõlla, rufumist.



## Noorjunkturud.

Parun Prahlen, krahw von Grabner —  
Balti pojad Baltimaalt —  
Põgenesiwad Berlini  
Wenestufe wõimu alt;

Agarast' end hariduses  
Täiendama tõtšiwad;  
Üürisiwad toad ühte,  
Kambrið kõrwu wõtšiwad.

Teineteist nad toetasid  
Kaugel olles kodumaalt,  
Nii kui õiged Balti pojad —  
Balti pojad Baltimaalt.

„Pärnade all“ paaris käies  
Nähti neid patšeerimas,  
Ühel meelel ülikoolis  
Korda koim studeerimas.

Kumbgi neist ei tahtnud teiseft  
Ette saada sammugi,  
Nii ei uurin'd kumbki nendest  
Teadust, tarkust ammugi.

Rohkem nad „Cafè Royàlis“  
Armsast' aega wiitšiwad,  
Korralikult kustutada  
Janupiina püüdšiwad.

Jah, neil on ju järgest' janu,  
Kurk neil kuiwab igal a'al,  
Nagu kõigil Balti poegil —  
Balti poegil Baltimaal.

Oliwad kord korwi oša  
Kumbgi kurku kallanud, —  
Wäljas tõusnud torm ja maru,  
Wihma tublist' walanud, —

Lasksiwad nad pead longu  
Kodumaa peal mõteldes . . .  
Parun Prahlen pisarjilmil  
Hüüab wiimaks, üteldes:

„Kodumaa! Seal oli kutsjar  
Hobustega ootamas,  
Tüdruk ees ja toapoiss taga  
Alataša aitamas . . .“

Kostab talle krahw von Grabner:  
„Sinust paisjub Balti mees:  
Kodumaa sul mölgub mõttes —  
Kutsjar, täkud tõlla ees.

„Baltimaa weel pole kadun'd:  
Weel seal warsad wõsumas,  
Moonameestel lastekarjad  
Kutsjariteks kosumas . . .

Rutjariteks, kojameesteks,  
Tallipoisteks, pesunaisteks,  
Tüdrukuteks, toapoisteks,  
Karjapoisteks, koerapoisteks . . .“

Wabalt H. Heine järele **Quinte**.



## Junkru jutul.

„Ma olema mitte Warao,  
Kes lapsed uputa käskma;  
Berodese kombel ei mötlemä ma  
Nad maha lüüa laskma.

„Ma näitma kui õnnistegija  
Suur lahkus laste wastu;  
Siis laskma nüüd see suureksaan'd laps,  
See maamees ette astu!“

Dii pajatas parun; toapois kui tuul  
Läks wälja ja tagasi tuli —  
Ja maamehe tulles sisse tõi,  
Kes mõisamaal kantnikuks oli.

„Sa maamees olema?“ sõnub saks,  
„See polema sugugi häbi.“  
„Jah,“ kostab maamees, „tõsi küll:  
Ma maamees läbi ja läbi.“

„Sa nende sugust, kes wanaste end  
Ei tahtma ristida kesgi?“

„Just kõigi sugust mitte küll,  
Kuid ühest sugust siiski.“

„Kas targad mehed palju teil?“

Nii küsib parun pikka.

„Meil tarku palju pole just,  
Kuid koolituid leidub ikka.“

Siis hüüab parun: „ei olema ja  
Nii loll, kui wälja ja näitma!“

Mees kostab: „Herrad, mu nimi on Hans —  
Hans walmis ka sarwikut wõitma.“

„Üks maamees armastama maa

Ja jäämagi ikka sinna;

Ma olema kuuln'd, et pidama ja

Ju Jüri päew kolima linna . . .“

„Mis teha!“ wastab mees, „mu toit

On kartul, leib ja kali,

Ka töö on raske, orjus ränk . . .

Ei kantniku põlw pole nali!“

„Sa paluma midagi, andma ma sul,

Ei mõtlema sinu ma petma!“

Mees kumardab: „Herrad ehk oleksid head

Mul renti vähemaks jätma . . .

„Ma tahaksin lapsi koolit'da  
Ja paremaid riideidgi kanda.  
Ehk oleks herradel wõimalik maad  
Mul natuke odawam anda?“

Seal parun jäi seisma sambana.  
Wõis arwata: pikne ta'd tabas . . .  
Mees küürutas paluwa pilguga,  
Kõrd herral weel kintfu kabas . . .

„Sa totter olema!“ sõnab siis saks,  
„Sind moisa ma enam ei laskma:  
Ma kartma kõik totrad; kui tulema nad,  
Siis koertega pureta käskma . . .

„Bei, ööwaht, tallipois! — wõtma see mees  
Ja moisa ouest ta saatma . . .  
Head päewa, mu sõber, mul puuduma aeg:  
Mul minema wirtschaft nüüd waatma . . .“

Wabalt H. Heine järele **Quinte**.



## Taadi wiimased sõnad.

**K**ui alles lapsepõlwes  
Ma murul mängisin  
Ja armsa ema hõlmas  
Sealt koju kõndisin,

Kus taadi põlwe peale  
Ma rõemfast' istusin.  
Taat westis juttu mulle,  
Ma waikselt kuulasin.

Ta Eesti end'lest rahwast  
Wõis mõnda westada,  
Kuis wõidelnud nad wahwast'  
Kaudriides meestega.

Ta mõnda häda kurtis,  
Kuis orja=ikke all  
Kõik rahwas saksa kartis  
Siin meie isamaal.

Ta kaebas walu pihas,  
Mis noorelt kannatan'd,  
Kus mõisaherra wihas  
On keppi kulutan'd!

„Ma kannatafin palju  
Siin orjapõlwe a'al!  
Mu noorus, terwis, rammu  
Jäi mõisapõllu peal!“

Weel mäletan ta juttu,  
Kuis kuri olnud ilm. —  
Ei wõin'd ma keelda nuttu,  
Kui kustus toadi film!



Mu kõrwus — ehk küll ammu,  
Weel kõlamas ta heal:  
„Mu noorus, terwis, rammu,  
Jäi mõisapõllu peal!“

*J. Allisson.*



## Meil küla taga karjasoos.

Meil küla taga karjasoos,  
Kui halb küll oli see,  
Seal mülkas, märjad põlwini,  
Me poisid jookstime!

Seal puhtest päewa weeruni  
Sa pidid kargama;  
Sealt alles siis kui widewik  
Said lakka magama!

Küll tahtsin luba taadi käest  
Muid töösid otsida . . .  
„Poiss, paisu,“ kostis taat, „küll saad  
Kõik läbi katsuda!“

Ma paisusin ja mõndagi  
Sain ilmas maitseada;  
Kuid poolt nii halb poln'd kunagi,  
Kui karja kaitseda.

*Wabalt L. Koidula järele Quinte.*



## Müts maha!

Mats alati on tubli mees —

Ta kedagi ei pelga,  
Ei kummarda ta saksa ees,  
Ei tõmba küüru selga.

Kord astus oma pambuga  
Ta läbi mõisa õue,  
Saks tuli wastu kärkides  
Kui kõige kurjem kõue:

„Kas sina, tõbras, parunit  
Ei enam tunda taba?  
Wõi on sul munad mütsi sees —  
Et müts ei wotab maha?”

Kas tead, ma lasen keppijid  
Su jaoks tallist tuua?  
Ei aita see, siis lasen ma  
Sind kase otsa puua!“

Mats julgelt astub edasi,  
Ei taba saksa nähe,  
Ja mütsikese waotab  
Ta üle kõrwe pähe.

Kui herra kärab edasi,  
Siis kõigutab ta sulge —  
Kes seda riista näha saab  
See pole enam julge!

Mats sammub mõttes edasi  
Ei liiguta ta mütsi,  
Ta hüüab teepealt tagasi:  
„Nii hirmutage Jütsi.“

Kui külm mu nina näpistab  
Ja kärbib kõrwalehti,  
Noh, millega siis „Meie Mats“  
Wõib oma nägu ehti?

Mats wõtab mütsi maha küll,  
Siis seisab müts tal põues,  
See sünnib toas, teateris,  
Kuid mitte mõisa õues.

A. Reinwald.



## Rahwa kasuks.

Rahwa kasuks jule wõtan  
Iseennast ohwerdan,  
Agarasti tööle tõttan,  
Ihamaal' end pühendan! —  
Kilkas noormees rahwa ees,  
Aga süda mõtles sees:  
Paber, sulg ja tindipott  
Kukkur, au ja leiwakott...



## Pildid elust.

Waat' mees wiisfada hoopi saab,  
Et poega kõrgeft koolitab.  
Seal talumees saab selle eest,  
Et mitme, mitme aasta eest  
Ta oli metsast pōdra toon'd  
Ja seda mitte herral wiin'd.



## Jänese laul praeguse aja kiituseks.

Oh kui õndsad on mu päewad!  
Seda kõik mu wennad näewad,  
Mind kui murdjat kardetakse,  
Nurka peitu poetakse,  
Löön nüüd taluaedas lusti,  
Koorin õunapuid ka hästi.  
Ei mul pole karta püsfi,  
Püstolit ei pikka pusfi.  
(Pisut järele mõteldes)  
Tahan terweks hoida naha,  
Peidan ennast põesa taha,  
Mõisameeste eest.



## Ajalehe kirjasaatja.

Wiisil: Laulik luues lugusida.\*)

### Ajalehe kirjasaatja

Luiskab luues lugusida,  
Sõgedaida sõnumida.  
Wõtab wihu wale-wallast,  
Tüki tühjajutu-talust,  
Kolmandama kuulu-külast,  
Laenab liisa lehtedesta,  
Wana aasta käikudesta.  
Näitab kujul kulla nägu  
Oma kõlwatumal kõnel,  
Näitab walel tõe karwa,  
Kumalusel tarka arwu:  
Siis on suuri sulerüütel,  
Kuulus kirjadesaatija.



## Kolumbuse süü.

(Bankiri õhkamine.)

Kasfahoidja jälle minu  
Kassa tühjendas,  
Rahaga Amerikasje  
Sala kibutas.

---

\*) Kalewipoeg. Sissejuhatus 116—127.

Iga kelm wõib üle mere  
Kaha wiia nüüd.  
Siin on, pagana Kolumbus,  
Sinu ninal süüd!



## Tallinna kiidulaul.

Tallinn, see käib üle kõigi,  
Üle kõigi linnade!  
Sellepärast kiidulaulu  
Wõtkem laulda temale!  
Ainult — see on wäike wiga —  
Tea, kas maksab öeldagi? —  
Olgu peale — ainult wesi,  
See ei kõlba kubugi.  
Ainult ka weel halba lõhna  
Laotab wälja Härjapea;  
Woorimeeste seisupaigas  
Pole õhk ka üsna hea.  
Ainult kuiwa ilmadega  
Uulitsad on tolmused  
(Näete, süüd on ainult ilmal),  
Tuleb wihm, siis porised.  
Ainult weel üks wiga: öösel  
Alewid on pimedad.  
Aga olgu — suured saksad

Südalinnas elawad.  
Ainult weel, et wahemehed  
Söögiaineid wöltfiwad.  
Ainult ka, et saiad wäiksed,  
Rosinateks prusjakad.  
Ainult weel, et waestemajas  
Toidukraam ei ette löö,  
Leiwa hulka segatakse  
Räbalaidgi — muud kui söö!  
Ainult ka, et kulud suured,  
Elamine kalliks lä'eb;  
Wähe tööd ja teenistusi,  
Sissetulek wäikseks jääb.  
Ainult ka, et linna raba  
Pillatakse. Ainult ka —  
Terwishoiu-kommisjonist  
Terwishoidu küll ei saa.  
Ainult „konka“ on meil wilets,  
Nii et häda waadata.  
Ainult postitalituses  
Nurinat wõiks tõsta ka.  
Ainult kõlwatust on palju,  
Joomist pordueluga,  
Alatust ja salakaebtust,  
Wargust tuleb ette ka.  
Ainult Eesti keelt ei tohi  
Awalikult rääkida,

Muidu sakšikud find poestgi  
Wõiwad wälja wiſata.  
Siisgi — Reval über alles,  
Über alles! hõiskame  
Sellesarnast Sakšamaalgi  
Wäga harwa leitakse.



### „Patriot.“

**T**a eluaja rööwis, pettis  
Ja häbematalt warastas,  
Ta piinas lapsi, kolmel naisel  
Ta eluküünla kustutas.

Ruid süda hakkas waewa tundma;  
Et põrgupiinast peaseda,  
Siis pani suured küünlad ohwriks,  
Ja waeſed ſaiwad kopika.

Nij harjun'd ametit ei wõinud  
Ta maha jätta iialgi:  
Kuis enne ligemiſi pettis,  
Nüüd Jumalat niſjamuti.

*J. M.*





## Ärimees.

**W**äljastpoolt — ta ausa moega,  
Ausalt kaupleb kraamipoega;  
Nii kui herra, kõrge kraega,  
Oma palja pealaega  
Asjata ei wiida aega:  
Küll ta kaalub wale waega,  
Petab ostjaid iga loega,  
Riisub kokku kahe käega,  
Wõtab wägiwalla wäega.



## Sest põrgutee on ju nii lai!

1.

**M**a ohkades risti lõön ette:  
Wist särwik mu meelde nüüd tõi  
See lauludeloomise mõtte —  
Sest põrgutee on ju nii lai!

2.

Ei suuremad isandad jala  
Nüüd ialgi enam ei käi,  
Waid tõldades sõidawad ala —  
Sest põrgutee on ju nii lai!

3.

Pappi „haige peal“ paluti tulla.  
Ta'p läinud, waid kodusse jäi:  
Kõik asjata waew see tal olla —  
Sest põrgutee on ju nii lai!

4.

Et mehel on rodu liignaiji,  
Ei keelagi armastaw Rai:  
Mees kaisutab teda ja teiji —  
Sest põrgutee on ju nii lai!

5.

Papp neiuga oli nii wali,  
Kes keelatud wiljapuust sõi.  
Seal kordus endine nali —  
Sest põrgutee on ju nii lai!

*Madis Mürk.*



## Mu kõige kallim kullake.

See oli ükskord pidu peal —  
Ta andis teisel musu,  
Ja otse minu silma all —  
Sa häbemata risu!

Siis mõtlešin: ma jätan ta —  
Laf'kurat teda wõtta!  
Kui minušt tale küll ei šaa —  
Ei mina teda wõta.

Kui jälle minu rinnala  
Ta rippus armu walus,  
Siis paha unustasin ma  
Ja lepsin — musu sulus — ! — —

*T. Allikas.*



## Pool suud kinni!

Mõni nagu tatraveski  
Jahwatab ja jahwatab,  
Ja ei waiki eladeksi,  
Kui ka mõte otša šaab.  
Šoopis teišiti teen mina:  
Šakkan wabešt rääkima —  
Mõtlen šiiis: miks lähen nina  
Kõrwetama asjata . . .  
Ja pean parem pool suud kinni.

Mõni mängib otše krahwi,  
Kui ta kodušt wälja lä'eb,  
Kõik ta wõersil järel ahwib,

Mis ta rikamatelt näeb:  
Teenrid olgu ees ja taga,  
Raha aina lendamas.  
Aga kodus — kodus aga,  
Seal on teine tubakas . . .  
Ma pean parem pool suud kinni.

Mõni karjub: raha vähe,  
Kuld on kuri kulumas!  
Arsti juurde ka ei lähe,  
Kui on naine suremas.  
Kuid hotellid, lõbumajad  
Ei wõi jääda käimata;  
Lilled, weinid, neiukesed —  
Seal on raha loopida . . .  
Ma pean parem pool suud kinni.

Kui nad alles mõrsjapõlwel  
Pidutsesid, waatke, siis  
Säras päike taewawõlwil,  
Maailm oli paradiis.  
Südamed neil sulasiwad,  
Nagu wõi, mis ahju ees.  
Mis nad lootsid, kas nad leidsid  
Seda abielu sees? . . .  
Ma pean parem pool suud kinni.

Waikselt rohuaia taga  
Elab proua üksinda.

Ta on aus ja wäga waga,  
Kõlwatust ei salli ta.  
Ta on sündin'd saksa sugu;  
„Maakeelt“ mõistab natuke.  
Kuid ta noorepõlwe lugu  
Tuttaw on nii mitmele . . .  
Aga ma pean pool suud kinni.

Eesti elu edendaja,  
Waimustatud rahwamees,  
Rahwakasuks elu-aja  
Töötab palehigi sees  
Ohwimeelselt, ilma kulu,  
Ilma waewa kartmata, —  
Tõendab ise, aga tulu  
Targu ta ei nimeta . . .  
Temagi peab pool suud kinni.

Mõned Eesti suured-waimud  
Jutlustawad rahwale:  
„Jääge truuwiks, kallid kaimud,  
Oma Eesti nimele!  
Emakeel me' rahwakese  
Hoiab kadumijeteelt.“  
Aga jutlustaja ise  
Kodus räägib Saksa keelt . . .  
Kuuled, näed, pea pool suud kinni.

Annan nõu, kui teilgi, kelgi  
Sihib film, kuis tehtakse  
Karutükka taga telgi . . .  
Sest on küllalt — waikige!  
Keel on kõige kurjem liige,  
Seisku meeles alati,  
Ta toob teil ka kaelakiike —  
Nüüdsel ajal liiati.  
Ja kui räägid — pool suud kinni.



## Wist kewade?

Ohk niiske ja soojust täis mahedat,  
Aur hõljudes tõuseb nüüd üles,  
Ja kuulda on wetegi wulinat,  
Ja härmatus sulamas aknal.  
Nüüd ninasse tungib sul kaskede lehku,  
Ja kuuldub kaseoksjade kohinat,  
Ka kõlamas naljad, mis lõbu sul tehku,  
Kui murelik, pabur su meel . . .  
„Wist kewade,“ — nüüd lugeja, mõtled sa —  
Oh ei, see saunas on nõnda ka! . . .



## Sügisel.

**K**olletanud lang'wad Kadriorus  
Lehed puudelt murupinnale,  
Kurwalt wilgub Telliskopli salus  
Tuul, ja tõttab mererannale.  
Juba tuttav Kalaranna Jürka  
Wana kafuka on näpanud;  
Õrn ja imeagar Wiru Manka  
Soojad watid ümber tõmmanud.  
Pimeduse warjul Polkowsisse  
Aufad nooredherratad sõidawad,  
„Deutshereini“ ja „Wenetsiasse“  
„Lõbu“ otjima nad sõuawad.



## Läbikukkunute marsh.

**K**auem maniskaid kanda ei taha,  
Kraed kaelast ja manshetit käest.  
Uuriketid kui ahelad maha,  
Kuldšõrmused tülist meil eest.  
Maha müüme kõik lauad ja toolid,  
Kõik mööblid, mis kodus meil weel.  
Ainult kurnaks meil kõwad kastorid,

Nende kandjaid ei falli me' meel  
Sest ülesse hüüab meid kõrtsimehe heal,  
Tund tulnud, kus trimbata waja,  
Kui kutsub ta heale kaja.  
Tee lahti, ta on seal!



## Kallimale.

Kui wäga Sa armas oled mulle —  
Ei wõi ma Sull' ütelda nüüd;  
Suud anda ei tohi ma Sulle —  
Sa oled liig tuline wiist.  
Ei Sina mu meelest küll läbe',  
Sind igatseb talwel mu meel,  
Nii kaua kui ilmad on külmad —  
Ja armastuses taksu mu rind.  
Sinust woolab kosutaw soojus,  
Mis südant mul ülegi a'ab.  
Sind paitada tahaksin palju,  
Oh abi! kui küdemas Sa.

*Meie Mihkel.*





## Helju mu lauluke!

Helju, mu lauluke! helju, mu arm!

Lenda kui kärbes, — jah, lenda kui parm.

Mu kallima kambrise tötta sa siis —

Ja kaunimalt pirise — kudas su wiis!

Helju, mu lauluke! . . . helju, mu arm!

Lenda kui kärbes, — jah, lenda kui parm!

Mu kallimal ütle: „Su wanamees Mart

Sind armastab südamest (kui koer juuawart).“



## Nüüd on ilmas hullud ajad.

Nüüd on ilmas hullud ajad:

Külleli kõik elumajad,

Kummuli kõik kapstaajad,

Igal pool on „mustad sajad.“

Oleks tõde leida wähe

Siin — ei riimi see küll lähe —

Ei siis teaks, mis ma teeks:

Mütsi tõest siis ära sööks.



## Õige

Mats kord riidles Maiega,  
Mai tad' hakkas sõimama,  
Ütles: „Mats, kas veel ei tea,  
Et sa oled lambapea!“  
Kostis Mats: „Sa mõtlesid  
Õigest', — kui nii ütlesid!  
Tead ju — võta sõnad heaks —  
Mees on ikka naisel peaks.“

*Mari Mõru.*



## Tulekahju.

Tulekahi, tulekahi!  
Rahwas kifendab,  
Bullab, jookseb, hüüab appi,  
Nutab hädal dab.  
Aga see, kel' põleb maja,  
Seisab tule ees,  
Waatab waikselt, silmad omal  
Kõemupäraft wees . . .



## Sõbrale albumisse.

**E**la palju aastaid ja  
Siin maailmas rõemuga,  
Et ja teise ilma sees  
Mul poleks kohe tüliks ees.

\* \* \*

Ei sind unustada taba,  
Seni kui mull' laenad raha.



## Kus mu kuldne lapsepõli?

**K**us mu kuldne lapsepõli,  
Kui poln'd omal hoolt ei muret:  
Memm mul pühkis nina puhtaks,  
Pani pükjinööbid kinni . . . .  
Kus see kuldne lapsepõli?  
Tagasi ei enam tule!

Kus veel kuldsem lapsepõli,  
Kui polnud waewa wähematgi,  
Sedagi, et pudi süüa —  
Wõta ainult nisa wastu . . . .  
Kus see kuldsem lapsepõli?  
Tagasi ei enam tule!

Ja kus kõige kuldssem põli,  
Kui mind memm weel kandis kaafas:  
Oln'd ei waja walgust wahti,  
Kisa=kära kuulatada . . .  
Kus see kõige kuldssem põli?  
Tagasi — ei enam tule !!!

*Quinte.*



## Kõlbmata puud.

Kurat tundis, et tal waja  
Oleks oma elumaja.  
Läks siis selle mõttega  
Jumalalt puid küsima.  
Jumal wastas: „Puid wõid wõtta!  
Seda luban waidlemata,  
Aga mitte kõweraid,  
Ega sirgelt kaswan'd puid.“  
Kurat otjäs metsa mööda  
Mitu päewa, mitu ööda . . . . .  
Puud kõik olid kõlbmata —  
Wanapois jäi majata.

Rahwa jutu järele

*Mart Mõru.*



## Ausus ja õigus.

Persia muinasjutt.

Ausus, õigus kahekesti  
Kõndisivad kurwal meelel,  
Otsisivad ulualust.

Keegi neid ei võtnud wastu,  
Kusgi neil' ei antud kohta,  
Igal poolt neid aeti välja.

Maal urädnik küsis pasji,  
Kahtlustades, ähwardades  
Mõlemaid ta ajas ära.

Linnawahid, korrawahid  
Kirudes neid kibutasid  
Uulitsatelt minema.

Waimulikud ametnikud  
Trööstides ja manitsedes  
Warsti selja pöörasivad.

Ilmalikud ametnikud  
Kortfuskulmul kurjustades  
Seadufega ähwardasid.

Rahamehed, ärimehed  
Ilma jutu ajamata  
Ukselt välja wiskasivad.

Adwokadid hirwitades,  
Õpetlasad rahulikult  
Ukse poole näitasiwad.

Ajalehetoimetajad  
Kärsitumalt käskisiwad  
Paberite korwi minna.

Mõisaberra ägedasti  
Oma kurja koerakarja  
Nende peale äsfitas.

Külamees ei tohtin'd anda  
Õigusele, aususele  
Oma talus ulualust.

Linnatöölisi nõudasama  
Kasked ajad araks tegid:  
Kartis läbiotsimist.

Õigus, ausus lootuseta  
Nukral meelel, norgus peaga  
Otsisiwad ulualust.

Wiimaks seltsiliste keskel  
Kroonu korteris neid nähti  
Läbi trelli wälja waatma.

Mürgioja.



## Sellepärast.

**K**üüsin kord targalt sõbralt:  
Tead, miks neiud rinna all  
Taskukella ikka kandwad,  
Seal kus süda sügawal?

Kurwal toonil naeratedes  
Kostis sõber mulle nii:  
Laf' seal tasku kellgi tiksuh  
Kus ei tuksu midagi.

*Sulemees.*



## Wanapagana põli.

**K**udas on mu põli paha  
Uskuda sa wist ei taba!  
Tunnis tubat hord mind hüütaks,  
Kõiki paiku appi püütaks.  
Hüüdwad mehed, hüüdwad naesed,  
Hüüdwad rikkad, hüüdwad waesed,  
Jookse siia, jookse sinna,  
Jookse maale, jookse linna,  
Jookse nii, et keel suust wäljas,  
Jookse, ole ise näljas,  
Aega pole wõtta toitu,  
Platsis ole enne koitu,  
Tõesti, minu elupõli  
Pahem on kui koerapõli.

Kõua ma ei saanud aru,  
 Miks ma neil kui tantfukaru,  
 Miks mind kiusawad nad taga,  
 Et ei muud kui jookse aga.  
 Täna wiimaks sain ma teada,  
 Miks nad püüdwad kõik nii seada:  
 Kartwad, et mul meelest lä'ewad,  
 Kui mind ainult arwa näewad,  
 Kartwad, et ei põrgut päri  
 Ega minu ufs neid näri.  
 Tühi kartus! Ei nad unu  
 Ega minu küüsißt punu:  
 Minu saun sai ammu leili,  
 Ootab neid, et anda neile!



## Ettewaatus.

Ettewaatus olla tarkusele ema  
 Nõnda rahwas ammu jutustan'd;—  
 Aga kas ka keegi tema  
 Isa iialgi on näha saan'd?

Sellest selgub asju imelisi  
 Mida mõnigi ei mõista arwata:  
 Nimelt, et ka ettewaatus iji  
 Kord on olnud ettewaatomata





## Mis Mats riidemoodidest arwab.

Ma põlgan naiste moodisi,  
Kuid üks mul meeldib ometi:  
Kui saksa=naised balli peal  
Dool=paljalt kepsutawad seal.  
Ju nüüdgi härrad nutawad,  
Kui riide raba maksawad, —  
Mis siis, kui prouaid, preilisi  
Nad peaksid katma kaelani!  
Ma usun, et kõik isandad,  
Kel kaela peal on emandad,  
Wist rõemu pärast nutaksid,  
Kui nemad seda kuuleksid,  
Et seadus maksuma pandakse,  
Kus naistel käsku antakse,  
Et nemad peaksid leppima,  
Kui Cewa, ainult põllega.





Ar 90.6  
Meie  
Matsi

